

Napló a hadifogságból – III.

Október 30-án kihallgatásra voltam rendelve, de elmaradt. Nov. 1-én imádkoztam az ismeretlen halottakért. 2-án halottak napja. 7-8-9-én hármass ünnepe. Az első „Vöröskeresztes” lapot írtam. Fejenként fél kg almát kaptunk. Nov. 10. Kedves Lévy Barátom! Születésnapodra kívánom (szerinted) azt a kis jót, ami egy évvel ezelőtt Dombóváron volt. 11-én, vasárnap olvasgatom a lap-leveleimet, disznóvágást, diós-mákos kalácsot stb. jókat. 13-án gyengélkedőn voltam, meggyűlt a lábam ujja, az orvos levette a körmöt. Nov. 16. Kedves szüleim 35. házassági évfordulójuk alkalmából kérem az Istent, hogy továbbra is egészségben, békességben és megértésben tölthessék el az Isten által kiszabott időt. Megalakult a felelős kormány Tildy Z. az élen. Kedves Erzsébetek! Boldognévnapot kívánok mindnyájatoknak. Fogoly süteményt ettem: 2 drb. (10 rubel) kukoricamálét.

Dec. 1. Ma egy éve vesztettem el a szabadságomat, de ma sokkal jobban érzem magam. 2. – vasárnap. Első szabadnap Odesszában. Reggeli: 4 dl káposztaleves, 2 dl buriskása és 45 dkg kenyér. Vacsora: 3 dl leves, kávé, hal és 35 dkg kenyér. Bátyám születésnapját ma nyugodtabb körülmények között tarthatom meg, mint tavaly. Akkor még hazai szalonnával csillapíthatam éhségemet, de most épp oly jól esett a szerzett kukoricakása. Istenem adj bátyámnak oly egészséget, mint volt azelőtt. Szívem teljes melegéből kívánom a messze idegenből. Szeretett öcséd: Miska. 4-én egésznap fát vágtunk (ketten) kaptunk egy krumlisültet, teát, sült halat, kb. 1/2 kg kenyeret, 1 kg krumplit és hagymát. 6-án Miklós Reggel szállingózott a hó, de hideg volt, úgyhogy nem esett csak egy óra hosszát. Dec. 9. vasárnap pihenő. 1945. dec. 10. a tengerparton voltam dolgozni, egy 1500 köbméteres tutaj fát kezdtünk kirakodni. A tenger kb. 100 méterre befagyott (hideg: 23-24 °C) úgy, hogy a jég hátán húztuk a 10-15 méteres fenyőfákat. 11-én megszőkött három bajtárs: Zsigmond József Badacsonytomaj, Varga Pali Tápiógyörgye és Mata cigány. A szabadságot nem sokáig élvezték, mert két hét múlva visszahozták őket. 12-én leesett az első tartós hó. 13-án Luca-nap. 17-18-án olyan enyhe idő volt, hogy zubbonyban dolgoztunk. Vajon meg tudják-e tartani az idén is a karácsony előtti héten azokat a jó szokásokat, mint azelőtt: a disznóvágást? Dec. 21. a naptár szerint tél kezdete, de az időjárás olyan enyhe, mintha tavasz jönne. 23. vasárnap. 24-én Ádám-Éva. Ma új munkahelyen dolgoztam, a legjobb munkahely, sikerült is karácsonyt tartani, burgonyát és búzadarát főz-

tem. Karácsonyi lágeri ételek: káposztaleves és buriskása volt. A Szilveszter napját is kissé kellemesebbé tudtam tenni, jóllaktam búzadarával. A mai napon elbúcsúztunk az 1945-ös évtől. Istennek hála egészségesen. Mértem magam: súlyom 69 kg. Nem tudom, mennyi jó ismerősöm van az évi elhaltak között? – születés? – házasság? stb.

1946. jan. 1. Boldog újévet kívánok kedves szüleimnek, testvéreimnek és minden egyes magyarnak! A mai újév napja jobb, mint a tavalyi, étkezés, elhelyezés és mindenféle tekintetben. Főztem, és peddig: szójabablevest. Lágeri étel: káposztaleves, buriskása és 5 dkg hús. Idő olyan enyhe, hogy otthon sem emlékszem ilyen enyhe télre, ha otthon volnék, most ingben járnék. Amióta (Ádám-Éva) a szkládba (raktár) járok, nem éheztem, vagy főztem, vagy vettem kenyeret. 5-én cukrot raktunk, ettem is belőle marékiszámra. Jan. 11-én új zubbonyt, köpenyt és sapkát cseréltem. A köpenyt otthon közönséges vasárnap talán fel sem venném, itt pedig olajos, zsíros, piszkos munkákat végeztem vele. Ilyen zubbonyt 200, köpenyt 600–800 rubelért adnak, vagyis vesznek, gatyá, ing 80–120 rubel. Egy napi kenyér 80 dkg 14 rubel, cukor 17 gramm 2 rubel, kukoricaliszt 1 kg 20, disznóhús 80, marhahús 40, 1 l olaj 100 rubel. Eddig vettem kenyeret, de ma már az én részemem sem tudtam elfogyasztani, eltettem. Jan. 19-én elcseréltem a köpenyt Gottfried német főszakáccsal. Kaptam: 2 kg kenyeret, 5 l kását, 4 l főzeléket, 7 l levest, 1 l galuskát, és 12 drb. olajban sült pogácsát. 20-án vasárnap délig takarítás, megszélés, du. pihenő. Most az étkezéssel egy kissé meg vagyok békülve. Reggeli: 6 dl kása és feketekávé. Ebéd: 7 dl sűrű korpaleves, 3 dl kása és 2 drb. barátfüle. Vacsora: 7 dl korpaleves és feketekávé. 21-én Lenin halálának évfordulója, munkaszünet, de 90 dkg kenyeret kaptunk, reggel 45 dkg és este 45 dkg-ot. Jan. 23-ig a szkládba jártam, tehát egy hónapig. Ezen hónap alatt a lágeri koszt mellett még kb. 300 rubel értékű ételt fogyasztottam el, most még van 200. Jelenleg olyan sűrű és mennyiségre is elegendő a koszt, hogy a 8 rubeles kenyér most felére csökkent le. Mértem magam: ruhát leszámítva 65 kg vagyok. Jan. 26. Édesapám 59-dik születésnapján kérem az Istent, hogy még nagyon sok születésnapot élhessen meg, erő-, s egészségben. Ma nagyon hideg volt, de Istennek hála öltöztem elég jó: bakancs, zokni, meleg kapca, tekercs, gatyá, nyári nadrág, téli nadrág, ing, pulóver, vatelines mellény, zubbony, sál, meleg sapka, bárány béléses kesztyű és köpeny. Étkezéssel meg vagyok elégedve:

1,5 kg tartalék kenyérem is van. 27. vasárnap pihenő. 29-én este fél liter marhapörköltet kaptunk vacsorára. Febr. 1-én esett az eső. 1946. febr. 2-án korán reggel kisütött a nap. Febr. 10-én a választást ma bonyolítják le. Étkezés: reggeli 6 dl kása, 45 dkg kenyér. Ebéd: 6 dl répaleves, 3 dl kása, 4-5 dl pörkölt és 1 drb. lángos. Vacsora: 3 dl répaleves, 3 dl marhakocsonya, kávé és 45 dkg kenyér. Főztem kukoricakását. 17-én vasárnap ebéd: bableves galuskával, köleskása és 2 drb. barátfüle. Febr. 3–13-ig elég jó, enyhe idő, 14–20-ig hideg, szeles idő. 21-én megváltozott az idő egész tavaszi volt. Kedves Bátyám! Szeretettel gondolok ma 32-dik születésnapodon rád, a messze távolból. Szeretett öcséd: Miska. Istennek hála, hogy ilyen körülmények között engedte megélni születésnapodat. Elhelyezés kitűnő, étkezés is jó. 20-an vagyunk egy 4x4 méteres szobában, könnyen fűthető, meleg szoba. Főtt étel ma reggel: 2 dl bableves és 2 dl kukoricakása. Ebéd: 7 dl bableves, 2 dl kása, 2 drb. barátfüle és 2 dkg kolbász. Vacsora: bableves és feketekávé. 22-én esett az eső. 23-án tartósan esett a hó. 24-én Mátyás. Reggel 4-5 cm-es hó esett, de még mindig esik, este kultúrest volt, szórakoztató ének és színdarab. Úgy éreztem, farsang vasárnap van. Kedves Mátyások! Varga, Villányi stb. adja Isten, hogy névnapotokat otthon erő-, s egészségben tölthessétek el. Szeretettel kívánja: hű barátotok: Miska. A kb. 10 cm-es hó 3 nap alatt teljesen elolvadt.

Márc. 4-én elnyerte büntetését a háborús főbűnös Szálasi és 6 társa. 9-én lettünk harmadszor oltva hastífusz ellen. Mától kezdve este 6-ig van munka. Ebédelni eddig 1 órakor, most pedig 12 órakor megyünk. 10-én, vasárnap pihenő. 11-én element Salamon Jóska bajtársam a lágerből, együtt voltunk újoncok. Márc. 15-én szép napos idő volt. Ma element Bokros Gyula (Gyermely) is. 1–15-ig esős, hideg, szeles idő volt. 17-én, vasárnap esett a hó, de el is olvadt. 18–19-én Sándor-József nap nagyon hideg volt. Kedves Józsefek! Édesapám, bátyám és kis Jóska! Nagyon nehezen fog a ceruzám, mert már tavaly is személyesen akartam jó kívánságaimat kifejezni. Most a távol Oroszországból kívánok jó egészséget mindnyájuknak névnapjuk alkalmából. Szeretettel: Miska.

Varga Mihály
naplójából

(Lapzártánk után értesültünk, hogy Miska bácsi életének 88. évében elhunyt. Emlékét napjójának közlésével is őrizzük!)